

vischnaunca da
sumvitg

Lescha da perimeter

Cuntegn

I.	Determinaziuns generalas	3
Art. 1	Construcziun, sanaziun ed amplificaziun	3
Art. 2	Auters implonts	3
Art. 3	Construcziun prevedenta da colligaziuns	3
Art. 4	Cumissiuun da perimeter	4
II.	Construcziun e finanziaziun	4
Art. 5	Specias da vias	4
Art. 6	Cumpart privata ed interess public	4
Art. 7	Cumpetenza e concessiuun da credit	5
III.	Procedura	5
Art. 8	Introducziun dalla procedura da perimeter	5
Art. 9	Repartiziun dils cuosts	5
	a) <i>Determinaziun</i>	5
	b) <i>Parts dils cuosts</i>	6
	c) <i>Exposiziun publica</i>	7
	d) <i>Protesta</i>	7
	e) <i>Decisiun e recuors</i>	7
IV.	Contribuziuns	7
Art. 10	Finiziun dalla procedura e quen	7
Art. 11	Obligaziun da contribuziun	7
Art. 12	Parcellass dil maun public e da corporaziuns publicas	8
Art. 13	Pliras proceduras	8
Art. 14	Dretg da pègn	8
Art. 15	Scadenza e levgiament	8
Art. 16	Midadas dallas relaziuns	8
V.	Determinaziuns finalas	9
Art. 17	Abrogaziun	9
Art. 18	Vigur	9
annexa	Calculaziun dils cuosts da perimeter	10

Sin fundament digl art. 70 dalla constituziun communal relai la vischnaunca da Sumvitg las suandontas prescripiuns:

I. Determinaziuns generalas

Art. 1 Construcziun, sanaziun ed amplificaziun

¹ La construcziun, sanaziun ed amplificaziun dils implonts per l'avertura fundamentala egl areal da baghegiar dalla 1. etappa d'utilisaziun ei caussa dalla vischnaunca. Ils proprietaris da sulom han tenor questa lescha da surprender contribuziuns als cuosts da tals implonts.

² Pigi areal e l'avertura da baghegiar dalla 2. etappa d'utilisaziun valan las prescripiuns tenor art. 74 dalla lescha da baghegiar.

³ L'avertura fundamentala cumpeglia il provediment digl areal da baghegiar cun ils roms principals dils implonts d'avertura sco vias, provediment d'aua ed energia, dismessa dallas auas piarsas ed illuminaziun publica. Per la construcziun dils implonts d'avertura fundamentala sa la suprastanza communal relaschar directivas. Muossavia ein las prescripiuns dalla lescha da baghegiar e las normas dil "VSS" (Verein Schweizerischer Strassenfachleute).

⁴ L'avertura en detagl, q.v.d. l'avertura dallas singulas parcelas ei caussa dils proprietaris da sulom. La projectaziun e la survigilonza dallas lavurs vid implonts dall'avertura en detagl sa la suprastanza communal surdar ad ina persuna dil fatg. Vegn l'execuziun dallas lavurs fatga entras ils proprietaris da sulom, sto il project vegnir approbaus avon la construcziun entras la suprastanza communal.

Art. 2 Auters implonts

La suprastanza communal sa applicar las prescripiuns da questa lescha corrispunden-tamein sin tuttas ovras e sin tuts implonts per ils quals las premissas tenor art. 70 dalla constituziun communal ein dadas.

Art. 3 Construcziun prevedenta da colligiazions

¹ Vegnan vias novas baghegiadas u survegnan vias existentas ina nova cuvrada sa la suprastanza communal obligar ils proprietaris da sulom da renovar las lingias d'aua e canalizaziun privatas existentas e da baghegiar las necessarias colligiazions tier sulom aunc buca surbaghegiou.

² Tut ils cuosts vid las colligiazions prevedentas tier sulom aunc buca surbaghegiou sco era per las lavurs vid la via (en connex cun il sulom aunc buca surbaghegiou) vegnan purtai entras ils proprietaris dil sulom che vegn colligiaus cul provediment existent.

Art. 4 Cumissiun da perimeter

¹ La suprastanza communal elegia la cumissiun da perimeter che secumpona da 3 commembers.

² La cumissiun da perimeter elegia ord siu miez il president ed igl actuar e sa decider mo sche tuts 3 commembers ein presents.

³ La cumissiun da perimeter lavura tenor reglament da fatschenta e vegn salarisada tenor reglament da salarisaziun.

⁴ La cumissiun da perimeter survegn sias incaricas dalla suprastanza communal.

II. Construcziun e finanziaziun

Art. 5 Specias da vias

Sebasond sils plans generals d'avertura vegn differenziau denter las suandontas specias da vias:

- vias cantunalas,
- vias da rimnada,
- vias d'avertura,
- vias d'avertura privatas,
- vias da funs e d'ual,
- sendas.

Art. 6 Cumpart privata ed interess public

¹ Ils cuosts vid la construcziun, la sanaziun u l'amplificaziun dils implonts da traffic publics vegnan reparti denter la vischnaunca ed ils proprietaris da sulom. Igl interess public duei vegnir risguardaus commensuradamein.

² La **part privata** dils cuosts munta en general:

	<u>vial</u>	<u>passapei</u>
- vias cantunalas/ vias principalas	0 - 30* %	0 - 30* %
- vias da rimnada	0 - 30 %	0 - 30 %
- vias d'avertura	30 - 60 %	30 - 60 %
- vias d'avertura privatas	100 %	100 %
- auters implonts sco vias da funs e d'ual, sendas, parcadis, vias da velos, uors, rempars, sanaziuns d'uals	tenor interess	

* Tier vias cantunalas vegn la part privata dils cuosts quintada suenter subtracziun dalla contribuziun cantunala.

Art. 7 Competenza e concessiun da credit

Tut ils projects sin territori dalla vischnaunca da Sumvitg che vegnan exequi tenor questa lescha ein da suttametter cun la calculaziun dils cuosts e la damonda dil credit corrispundent al gremi cumpetent per decisiun tenor constituiun communal.

III. Procedura

Art. 8 Introducziun dalla procedura da perimeter

¹ La suprastanza communal concluda la procedura da perimeter, fixescha igl interess public ed il territori cumpigliau.

² La cumpart prozentuala vid ils cuosts che croda a mintga singul pertuccau vegn medemamein calculada provisoricamein e communicada a quel ensemen cun il conclus per la procedura da perimeter.

³ La procedura da perimeter sto vegnir instradada avon ch'entscheiver cun las lavurs da construcziun nunche relaziuns specialas pretendan in auter agir.

⁴ Il conclus per la procedura da perimeter sto vegnir publicaus el Fegl official dalla Surselva e communicaus a scret a tuts proprietaris da sulom el territori cumpigliau cun la remarca, ch'ei sappi vegnir fatg protesta tier la suprastanza communal encunter il conclus enteifer 20 dis suenter la publicaziun resp. comunicaziun a scret (bul postal).

⁵ La suprastanza communal tractescha la protesta e pren ina decisiun a scret per mauns dils protestaders cun far attents alla via da dretg.

⁶ Encunter la decisiun dalla suprastanza communal sa vegnir fatg recuors tier la dertgira administrativa dil cantun Grischun enteifer 20 dis suenter la comunicaziun (bul postal).

Art. 9 Repartiziun dils cuosts

¹ La suprastanza communal ei responsabla per la repartiziun dils cuosts. Quella repartiziun duei vegnir fatga ladinamein suenter la finiziun dallas lavurs.

a) Determinaziun

² Las contribuziuns vegnan fixadas sin fundament dalla surfatscha dalla parcella e dalla cefra d'utilisaziun corrispundenta tenor lescha da baghegiar resp. sco fixada en al. 5, independentamein dil fatg, schebein la parcella ei surbaghegiada entiramein, mo per part ni era buc.

³ Il territori da perimeter sa tenor basegns vegnir partius en secturs cun differents facturs da contribuziun (p.ex. tier parcelas cun disavantatgs sur mesira, parcelas sin cruschadas novas, parcelas grondas cun baghetgs ordeifer la zona da baghegiar sco tegias da mises, habitadis, menaschis specials senza gudiment sco previus ella zona circumdonta, e.a.v.) Tals facturs vegnan risguardai ella formula suandonta en relaziun corrispundenta.

⁴ Per la calculaziun dils cuosts da perimeter vala la suandonta formula:
cuosts da perimeter (CP) en frs./m² (mira exempel ell'annexa):

$$CP = \frac{CT}{(S_1 \times a_1) + (S_2 \times a_2) + \dots + (S_i \times a_i)} \times a$$

CP: contribuziun da perimeter per m²

CT: cuosts totals per la repartiziun tenor perimeter

S₁: surfatscha dalla parcella 1 cun cefra d'utilisaziun a₁

S₂: surfatscha dalla parcella 2 cun cefra d'utilisaziun a₂

S_i: surfatscha dalla parcella i cun cefra d'utilisaziun a_i

⁵ En zonas che han tenor lescha da baghegiar negina cefra d'utilisaziun vegn sulettamein per la calculaziun dallas contribuziuns da perimeter quintau cun las suandontas cefras d'utilisaziun:

	<u>cefra d'utilisaziun</u>
- zona dil vitg	1.0
- zona da mistregn	1.5
- zona per stabiliments ed indrezs publics	1.5
- zona per indrezs publics	0.5
- zona per baghetgs e stabiliments annex	1/3 dalla zona vischinonta
- zona d'agricultura	0.05
- zona da selvicultura	0.05
- ulteriur territori communal	0.05
- zona da sport d'unviern	0.0
- zona d'explotaziun da glera A	1.5
- zona d'explotaziun da glera B	0.5-1.0
- zona d'explotaziun da glera C	0.05-0.10
- zona d'explotaziun e deposit da material	2.0
- parcelas pintgas cun baghetgs specials ordeifer zona da baghegiar sco tegias da mises, casas da habitar, etc. senza diever previus ella zona circumdonta (p.ex. agricultura)	1.0

⁶ La suprastanza communalai eruir la repartiziun dils cuosts entras la cumissiun da perimeter u entras ina persuna dil fatg. Ei stat liber alla suprastanza d'approbar u renviar las propostas dalla cumissiun da perimeter ni dalla persuna dil fatg.

b) Parts dils cuosts

⁷ La repartiziun dils cuosts secumpona ord las suandontas parts:

- a) cuosts totals da construcziun digl object cun indicaziun pertuccont eventualas subvenziuns,
- b) contribuziuns dils singuls proprietaris da sulom cun indicaziun dalla formula da calculaziun,

c) plan da perimeter cun las parcelas pertuccadas (cun numera e surfatscha) ed indicaziuns davart eventuala partiziun en secturs cun differents facturs da contribuziun.

⁸ Ils cuosts per la calculaziun tenor a) ein ils cuosts totals da construcziun, ils cuosts per acquist da sulom ed ina eventuala surprida da stabiliments gia existents, projectaziun e survigilanza dalla lavur, mesiraziun e terminaziun, tscheins da baghegiar, dustar e reconstruir implonts existents, indemnizaziun per sminuaziun da valeta, cuosts per ina eventuala expropriaziun, indemnizaziuns per incunvegnyentschas, cuosts ord ina eventuala procedura da quartier, cuosts per la procedura da perimeter, e.a.v., tratg giu eventualas subvenziuns.

⁹ Vegn la repartiziun dils cuosts per vias calculada avon che haver baghegiu en la cuvrida, vegnan ils cuosts totals erui sin fundament dall'offerta per la cuvrida. Seresulta pli tard in surpli u in dameins da cuosts, vegn quel purtaus dalla ni croda quel alla vischnaunca.

c) *Exposiziun publica*

¹⁰ La repartiziun dils cuosts vegn exponida publicamein duront 20 dis. A mintga participont dalla procedura da perimeter vegn la repartiziun dils cuosts communicada a scret.

d) *Protesta*

¹¹ Encunter la repartiziun dils cuosts sa vegnir fatg ina protesta motivada a scret tier la suprastonza communal enteifer 20 dis suenter la comunicaziun (bul postal).

e) *Decisiun e recuors*

¹² La suprastonza communal tractescha las protestas e pren ina decisiun a scret per mauns dils opponents cun far attents alla via da dretg. Encunter la decisiun dalla suprastonza communal sa vegnir fatg recuors tier la dertgira administrativa dil cantun Grischun enteifer 20 dis suenter la comunicaziun (bul postal).

¹³ Vegn la repartiziun dils cuosts midada considerablamein entras protestas sto la publicaziun vegnir repetida cun dar danovamein la pusseivladad da far protesta. Pertucca la midada sulettamein singuls proprietaris da sulom, vegn dau mo a quels la pusseivladad da far protesta.

IV. Contribuziuns

Art. 10 Finiziun dalla procedura e quen

Las contribuziuns dils proprietaris da sulom ein da pagar aschi spert che la repartiziun dils cuosts ha pigliau vigur.

Art. 11 Obligaziun da contribuziun

La contribuziun vegn per regla pagada entras il proprietari da sulom. Tier parcelas en dretg da baghegiar vegn ella per regla pagada entras il possessur dil dretg da baghegiar, tier habitaziuns da condomini entras la cuminonza dils proprietaris. L'obligaziun da contri

buziun vegn fixada tenor l'impurtaziun valeivla el cudisch funsil il mument dalla repartiziun.

Art. 12 Parcelas dil maun public e da corporaziuns publicas

Parcelas dalla confederaziun, dil cantun, dalla vischnaunca e da corporaziuns publicas ein medemamein sco las parcelas privatas suttamessas alla lescha da perimeter.

Art. 13 Pliras proceduras

Ina parcella sa da principi vegnir cumpigliada en differentas proceduras da perimeter. Se-resultan en tals cass grevezias finanzialas sur mesira per ils proprietaris da tal sulom, sa la suprastanza communal sin ina damonda corrispudenta reducir las contribuziuns commensuradamein.

Art. 14 Dretg da pègn

¹ Per tuttas contribuziuns da proprietaris da sulom che ein entras decisiun legala valeivlas exista il dretg da pègn tenor art. 131 dalla lescha introductiva al cudisch civil svizzer.

² La pretensiun dil dretg da pègn entras la vischnaunca ei da presentar als proprietaris da sulom pertuccai entras la suprastanza communal en fuorma d'ina decisiun contestabla.

³ Encunter quella decisiun sa vegnir fatg recuors tier la dertgira administrativa dil cantun Grischun enteifer 20 dis suenter la communicaziun (bul postal).

Art. 15 Scadenza e levgiament

¹ La suprastanza communal fixescha il termin da pagament per ils proprietaris da sulom. Tier implonts pli gronds sa vegnir pretendiu duront il temps da construcziun in pagament aquen.

² En cass da direzia sa la suprastanza communal sin ina damonda corrispudenta conceder in levgiament en fuorma d'ina prolungaziun dil termin da pagament.

³ Per prolungaziuns dil termin da pagament sco era per pagaments che vegnan fatgs cun retard fixescha la suprastanza communal il tscheins da retard tenor l'emprema hipoteca dalla banca cantunala, denton max. 5 %.

Art. 16 Midadas dallas relaziuns

Semidan muort midadas constructivas u muort midada da diever digl implont ils avantatgs dils singuls proprietaris da sulom u la relaziun denter igl interess privat ed igl interess public e quei enteifer 15 onns suenter che la procedura da perimeter ei ida legalmein en vigur, astga ina nova procedura da perimeter vegnir pretendida. Contribuziuns pagadas sin fundament dad anteriuras decisiuns ein da tener a quen era per la nova procedura, denton senza risguardar tscheins e carischia.

V. Determinaziuns finalas

Art. 17 Abrogaziun

Questa lescha remplazza la lescha da perimeter dalla vischnaunca da Sumvitg dils 12-02-1993.

Art. 18 Vigur

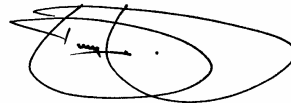
Questa lescha passa en vigur cun l'approbaziun entras la radunonza communal dils 22-03-1999.

il president communal

Placi Michèl Wenzin

igl actuar communal

Martin Monn

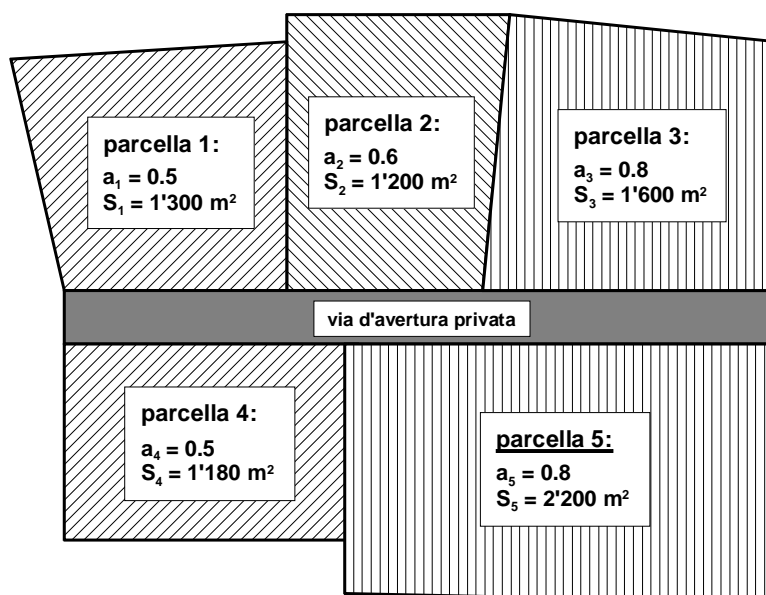
Calculaziun dils cuosts da perimeter

annexa

$$CP = \frac{CT}{(S_1 \times a_1) + (S_2 \times a_2) + \dots + (S_i \times a_i)} \times a$$

- CP: cuosts da perimeter per m²
 CT: cuosts totals per la repartiziun tenor perimeter
 S₁: surfatscha dalla parcella 1 cun cefra d'utilisaziun a₁
 S₂: surfatscha dalla parcella 2 cun cefra d'utilisaziun a₂
 S_i: surfatscha dalla parcella i cun cefra d'utilisaziun a_i
 a: cefra d'utilisaziun dalla parcella corrispundenta

exempel:

$$CT = 100'000.-- \text{ frs.}$$

nr. parcella	surfatscha S [m ²]	cefra d'utilisaziun a	S x a	cuosts da perimeter CP [frs./m ²]	repartiziun dils cuosts (S x CP) [frs.]
1	1'300	0.5	650	10.00	13'000.--
2	1'200	0.6	720	12.00	14'400.--
3	1'600	0.8	1'280	16.00	25'600.--
4	1'180	0.5	590	10.00	11'800.--
5	2'200	0.8	1'760	16.00	35'200.--
summa (S x a)			5'000	CT =	100'000.--

$$CP = \frac{CT}{\text{summa (S x a)}} \times a = \frac{100'000.--}{5'000} \times a = 20.00 \times a$$